

Bilag 5

Handleplaner til revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskabet 2024 og opfølgning på handleplaner fra den løbende revision 2024

Revisionsbemærkninger rapporteret i løbet af året	
Nr. 1 Ibrugtagningstilladelser på it-systemer	Forvaltningerne
Revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskabet	
Nr. 2 Forsikring ØKF	Økonomiforvaltningen
Nr. 3 Informationssikkerhed	Forvaltningerne
Nr. 4 Ejendomsvedligehold	Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen / Københavns Ejendomme
Nr. 5 Fritagelse for ejendomsskat	Økonomiforvaltningen
Nr. 6 Godkendelse af indkøb BUF	Børne- og Ungdomsforvaltningen
Nr. 7 Revision af balancen	Forvaltningerne
Nr. 8 Anlægsprojekter	Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, Økonomiforvaltningen, Socialforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen
Nr. 9 Egenbetaling – Indtægter SOF	Socialforvaltningen

Nr. 3 Informationssikkerhed	
Gives til	Forvaltningerne
Observationer og risici:	
Siden 2021 har revisionen løbende påpeget behovet for at styringen og gennemsigtigheden af arbejdet med informationssikkerhed i KK, skal styrkes væsentligt. Dertil kommer, at nye lovgivninger og reguleringer (aktuelt NIS2, AI Act og forventede yderligere reguleringer de kommende år) kræver en større grad af gennemsigtighed, hvor ledelsen vil blive afkrævet svar om prioriteringer, dokumentation og det ledelsesmæssigt vedtagne sikkerhedsniveau hvilket bl.a., kræver at KK har et ISMS. ØKF har udarbejdet et dokument der beskriver hovedbestanddelene i en ISMS-implementering omfattende den samlede informationssikkerhed i Københavns Kommune: 1. Topledelsen beslutter overordnet organisering, risikovillighed, krav til rapportering mv., som ønskes. Beslutningen træffes ud fra det aktuelle trusselsniveau, kritikalitet af kerneopgaver og typer af data, som den ønsker. 2. ISMS'ets fundament i form af nødvendige styringsdokumenter udformes og godkendes af relevante instanser. Fundamentet kommunikeres gennem bl.a. skriftlige produkter, uddannelse og workshops. 3. Forretningsaktiviteter risikovurderes i forhold til informationssikkerhedsmæssige risici. Risici planlægges nedbragt til acceptabelt niveau gennem implementering af nødvendige foranstaltninger. Topledelsen inddrages i risikoaccept. 4. Konkrete organisatoriske, teknologiske, fysiske og menneskelige foranstaltninger implementeres ud fra kravgrundlag, standarder mv. 5. Compliance og dokumentationsarbejde samler op på identificerede risici, status for implementering af foranstaltninger, målopfyldelse mv. gennem bl.a. monitorering, (selv)evalueringer og revisioner. Der er i praksis en løbende vekselvirkning mellem nr. 3, 4 og 5. På baggrund heraf evalueres ISMS'et med rapportering og anbefalinger til topledelsen. 6. Topledelsen beslutter på baggrund af rapportering, om ISMS'et er egnet, tilstrækkeligt og effektivt, og hvilken videre udvikling arbejdet skal fortsætte i. Herefter returneres til punkt 1 eller 2. Når ISMS'et er etableret, skal cyklussen køre på hhv. KK-niveau og på forvaltningsniveau. Det er således forventningen, at der i hver af de syv forvaltninger kører parallelle rapporterings- og beslutningsprocesser mod egen direktion, og at Økonomiforvaltningen på den baggrund herfra sammenstiller	

en overordnet rapportering og status til ØU. I tillæg hertil arbejdes med supplerende handleplaner som i væsentlig grad er væsentlige og nødvendige tiltag i forhold til informationssikkerheden i KK. ▶ Implementering af CIS 18 kontroller på cybersikkerhedsområdet inden for den it-infrastruktur, som Økonomiforvaltningen varetager ▶ Ændring af IT-Anskaffelsesprocessen	
Revisionsbemærkning:	Berørt(e) forvaltning(er):
Der er udarbejdet en handleplan for første fase frem til marts 2026, der afsluttes med et 'stop and go' med beslutning om næste fase. Det er forventningen, at ISMS-implementeringen vil forløbe over 3 år, hvor delelementer løbende vil overgå til drift og øge den ledelsesmæssige gennemsigtighed omkring informationssikkerheden. Det henstilles, at arbejdet gennemføres hurtigst muligt således at den periode hvor den øverste ledelse må acceptere et "uklart" billede af den samlede informationssikkerhed, herunder manglende viden om foranstaltninger og effektiviteten af kontroller samt residualrisikoen reduceres mest muligt. Det henstilles endvidere, at: ▶ implementering af CIS 18 kontroller på cybersikkerheds- området sker hurtigst muligt og omfatter den samlede it-infrastruktur i KK ▶ it-anskaffelsesprocessen følger de krav der stilles i ISO'erne, herunder 27001 Annex A. Annex A omhandler de sikkerhedskontroller, som KK bør implementere i forbindelse med en it-anskaffelsesproces der skal sikre en sammenhængende informationssikkerhed i KK baseret på standarder og best practice.	Forvaltningerne
Handleplan august 2025	Status februar 2026
Socialforvaltningen Bemærkningen om informationssikkerhed i KK er givet til alle forvaltninger. For SOF betyder det, at forvaltningen følger nedenstående aktiviteter for etableringen af ISMS med afsæt i, - der er udarbejdet en handleplan for første fase frem til marts 2026 for etablering af ISMS på tværs af KK og andre nødvendige forberedende aktiviteter. Fasen afsluttes med et "stop and go" med beslutning om næste fase - at SOF deltager i de 5 udvalgte arbejdsgrupper, der skal understøtte etableringen af ISMS (ISMS, foranstaltning, GRC, uddannelse/awareness og risiko) - at SOF sikrer, at alle systemer i FISKK har en opdateret kritikalitetsscore - at Økonomiforvaltningen vil tage initiativ til en fælles afdækning af infrastruktur i KK mhp. lokal implementering af CIS18 i de forvaltninger, der er ansvarlige for infrastruktur. - It-anskaffelsesprocessen er under genbesøg, og Økonomiforvaltningen vil i forbindelse hermed	Socialforvaltningen Socialforvaltningen har gjort det vi skulle i forhold til handleplanen og sikret at alle systemer i FISKK har en opdateret kritikalitetsscore. Der skal ikke udarbejdes en status på handleplanen, da der i den løbende revision er givet en revisionsbemærkning til Økonomiforvaltningen herom og ikke forvaltningerne, jf. Intern revision.

sikre indarbejdelse af de konkrete ISO-krav vedr. it-anskaffelser.	
---	--

Nr. 7 Revision af balancen

Gives til

Forvaltningerne

Observationer og risici:

Der er udarbejdet en årsrapportering på balancen for 2024 til hver forvaltning. Med udgangspunkt i at regnskabet skal være rigtigt (jf. bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv.), fremgår det af rapporten, om der er forhold på balancen, som ikke er retvisende og omfanget heraf. Det er ligeledes muligt i de respektive politiske udvalg at orientere sig i forhold, der vedrører egen forvaltning samt i handleplanerne, der skal håndtere disse forhold.

Pr. 31. december 2024 er der foretaget afstemning af i alt 2.412 balancekonti i hele kommunen, hvoraf:

- ▶ 2.346 konti er kategoriseret 1 som "Afstemt uden bemærkninger"
- ▶ 47 konti er kategoriseret 2 som "Afstemt til opfølgning"
- ▶ 19 konti er kategoriseret 3 som "Ikke afstemt".

Ved vores gennemgang har vi følgende observationer:

Validering af årsrapporteringen

Vi har konstateret at 11 konti fejlagtigt er kategoriseret 1 "Afstemt uden bemærkninger". De konstaterede fejl kan væsentligst henføres til forhold vedrørende anlægsaktiver jf. nedenfor.

Beløb i kategori 2 og 3 mere end et år gammelt

Vi har konstateret poster på 14 konti for samlet netto 2,6 mio. kr., som er af ældre dato. Kontiene kan primært henføres til Mændenes hjem, Book Byen, systemmellemregninger pas/kørekort og OPUS-Debitor. Book Byen var også omtalt i 2023.

Vi skal gøre opmærksom på, at uspecificerede poster af ældre dato generelt er ressourcetunge at undersøge og berigtige, ligesom der er en forøget risiko for besvigelser og økonomiske tab for kommunen. Det henstilles derfor, at forvaltningerne sikrer, at posteringer på balancekonti afstemmes og berigtiges løbende. Vi skal særligt henlede opmærksomheden på de systemmæssige udfordringer, der er vedrørende Book Byen, systemmellemregninger pas/kørekort og OPUS-Debitor, hvor der er manglende betaling fra Region Hovedstaden vedrørende refusion, der ikke er udredt og fortsat akkumulerer.

Koncernservice har beskrevet og rapporteret problemområderne til forvaltningerne i årsrapportering på balancen 2024.

Klassifikation mellem "Bygninger" på 16.149,8 mio. kr., "Grunde" på 6.436,4 mio. kr., "Tekniske anlæg" på 328,8 mio. kr. og "Aktiver under opførelse" på 2.635,8 mio. kr.

Værdien af Bygninger er 109,3 mio. kr. for høj, og værdien af Grunde er 83,1 mio. kr. for lav, Tekniske anlæg er 26,4 mio. kr. for lav og Aktiver under opførelse er 0,2 mio. kr. for høj. Fejlen kan væsentligst henføres til fejl vedr. registreringer af køb af ny ejendom.

Aktiver under opførelse, udviser ultimo 2024 2.635,8 mio. kr.

Aktiver under udførelse er 96,9 mio. kr. for høj. Fejlen kan væsentligst henføres procesfejl i ØKF.

Likvider, udviser ultimo 2024 15.919,8 mio. kr.

Likvide aktiver er 27 mio. kr. for høj. Fejlen kan henføres til en fejlkontering af et forlig, som har modsatrettet effekt på kommunens kortfristede gældsforpligtelser.

Omsætningsaktiver: Tilgodehavender, udviser ultimo 2024 3.085,1 mio. kr.

Tilgodehavender er ca. 3 mio. kr. for høj. Fejlen kan henføres til beregningsfejl i opgørelse af berigtigelser af kommunemoms vedr. tidligere år, og har således resultat effekt.

Egenkapital, udviser ultimo 2024 36.221,3 mio. kr.

Kommunens egenkapital er som følge af de samlede ikke-korrigerede fejl 94 mio. kr. for høj (netto). Æn-

dringen kan henføres til korrektion af Årets resultat på -4,4 mio. kr. og korrektion af balancen på 98,4 mio. kr.	
Revisionsbemærkning:	Berørt(e) forvaltning(er):
Det henstilles, at de respektive forvaltninger udarbejder specifikke handleplaner, som sikrer berigtigelse af de konstaterede fejl og mangler samt får etableret processer, der fremadrettet sikrer, at områderne administreres betryggende.	Forvaltningerne
Det henstilles, at ØKF genbesøger de nuværende processer, så det i højere grad sikres at regnskabet kan aflægges uden væsentlige fejl. Som nævnt i afsnit 5.1 er konstaterede ikke-korrigeret fejlinformation med effekt på årets resultat eller egenkapital skematisk opsummeret i afsnit 6. Det er vurderet, at forholdene ikke er væsentlige i forhold til den samlede vurdering af kommunens årsregnskab.	Økonomiforvaltningen
Handleplan august 2025	Status februar 2026
Socialforvaltningen Socialforvaltningen har afventet korrekte regnskabstal fra Mændenes hjem, hvilket har haft betydning for muligheden for at afstemme balancen rettidigt. Mændenes Hjem har ændrede regnskaber for 2023, hvilket nu er håndteret korrekt over balancen og driften. Alle forvaltningens balancekonti er dermed afstemt pr. juni 2025. Problemstillingen har kun omhandlet Mændenes Hjem, derfor er handleplanen afsluttet.	Handleplanen er afsluttet juni 2025. De nødvendige handlinger for at imødekomme revisionens henstillinger er gennemført.

Nr. 8 Anlægsprojekter	
Gives til	Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, Økonomiforvaltningen, Socialforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borger-serviceforvaltningen, Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen
Observationer og risici: Jf. budget- og regnskabssystem for kommuner fremgår det, at der skal aflægges særskilt anlægsregnskab, når bruttoudgifterne udgør 2 mio. kr. eller derover. Jf. kommunens regler skal et anlægsprojekt være afsluttet og regnskabsaflagt senest 31. maj, det andet år efter det år, anlægget er ibrugtaget. På baggrund af oplysninger fra forvaltningerne er det konstateret, at en del regnskaber skulle have været aflagt senest maj 2025. ▶ TMF mangler at aflægge 34 anlægsregnskaber ▶ ØKF mangler at aflægge 5 anlægsregnskaber ▶ SOF mangler at aflægge 8 anlægsregnskaber ▶ KFF mangler at aflægge 1 anlægsregnskab Jf. budget- og regnskabssystem for kommuner fremgår det, at regnskabsmaterialet skal dokumentere bogføringen og verificerer dens rigtighed – kommunen skal sikre eksistensen af et transaktions- og kontrolspor i bogføringen. Ved vores gennemgang har vi konstateret manglende dokumentation for de medtagne udgifter i et væsentligt omfang i 2 aflagte anlægsregnskaber. Forholdet kan henføres til 1 anlægsregnskab i BIF og 1 anlægsregnskab i KFF.	
Revisionsbemærkning:	Berørt(e) forvaltning(er):

Det henstilles, at lovgivning og kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber efterleves.	Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, Økonomiforvaltningen, Socialforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borger-serviceforvaltningen
Endvidere henstilles, at forvaltningerne sikrer at der er dokumentation for de afholdte udgifter der medtages i anlægsregnskaberne.	Kultur-, Fritids- og Borger-serviceforvaltningen, Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen
Handleplan august 2025	Status februar 2026
Socialforvaltningen Socialforvaltningen vil udarbejde anlægsregnskaber for de 8 afsluttede anlægsprojekter med henblik på politisk behandling i efteråret 2025. (Endeligt godkendt af Borgerrepræsentationen d. 13. november 2025). Socialforvaltningen vil følge op på, at processen vedr. aflæggelse af anlægsregnskaber for anlægsprojekter fremadrettet vil blive fulgt. Deadline for handleplan: 13. november 2025	Handleplanen er afsluttet december 2025. De 8 anlægsprojekter blev politisk godkendt den 18. december 2025 af Borgerrepræsentationen.

Nr. 9 Egenbetaling - Indtægter SOF	
Gives til	Socialforvaltningen
Observationer og risici: Jf. serviceloven betaler beboere for ophold i boformer efter §§ 107-110. Videre fremgår det af betalingsbekendtgørelsen, at betaling for ophold i boformer efter § 107 sker af beboerens arbejdsindtægt, pension, kontanthjælp eller anden indtægt. Kommunen kan først opkræve egenbetaling fra det tidspunkt, hvor borgeren får meddelt afgørelsen om det konkrete beløb, som borgeren skal betale. Det gælder, selvom det fremgår af betalingsbekendtgørelsen, at beboeren skal betale fra opholdstidspunktet, hvis det er et midlertidigt botilbud eller rådighedstidspunktet, hvis det er et længerevarende botilbud. SOF har afdækket, at der er fejl og mangler vedr. borgerrettede indtægter der medfører behov for: 1. en genopretning af opgaven vedr. beregning og opkrævning af borgerrettede indtægter 2. at tilbagebetale for meget opkrævet egenbetaling til borgerne. I forbindelse med revisionen af særligt dyre enkeltsager på børneområdet er det ligeledes konstateret, at der på udvalgte sager ikke er truffet afgørelse om egenbetaling ej heller opkrævet egenbetaling. Det kan have medført, at kommunen har hjemtaget for meget statsrefusion. Opfølgning 2024 <i>Genopretning</i> Vedrørende afgørelser om egenbetaling på børneområdet, er forvaltningen ikke nået i mål som forventet. Ligeledes udestår der gennemgang af et mindre antal borgersager på de resterende forvaltningsområder. <i>Tilbagebetaling</i> SOFs gennemgang er afsluttet ultimo 2024, og der er truffet afgørelse om at skulle tilbagebetale i alt 15,1 mio. kr. til i alt 291 borgere som enten har været opkrævet uden en afgørelse eller der har været fejl i beregningsgrundlaget. Det har ikke været muligt at tilvejebringe oplysninger om de konkrete og specifikke huslejer herunder udgifterne til varme, lys og vand for en række af borgerne tilbage i tid. Dette gør at det ikke er muligt at foretage en præcis beregning i overensstemmelse med de gældende regler. I stedet arbejdes med et nøgletal (gennemsnitsbetragtning) hvor der yderligere fratrækkes 15%, ud fra et forsigtighedsprincip.	
Revisionsbemærkning:	Berørt(e) forvaltning(er):

Revisionsbemærkningen relaterer sig til to forhold: ▶ Genopretning (ikke afsluttet jf. nedenfor) ▶ Tilbagebetaling (afsluttes ved den politiske godkendelse jf. nedenfor) <i>Genopretning</i> Vi henstiller, at SOF fortsætter arbejdet med at sikre, at betalingsbekendtgørelsen efterleves på alle områder, således at de indtægter, som kommunen er berettiget til opkræves korrekt, samt at der hjemtages korrekt statsrefusion. Den del af revisionsbemærkningen som vedrører genopretning er derfor ikke afsluttet, og vi vil følge op herpå i 2025. <i>Tilbagebetaling</i> Vi tager til efterretning, at SOF ikke er stand til at tilvejebringe oplysninger om de konkrete huslejer m.v. for en række af borgerne tilbage i tid, hvilket gør at det ikke er muligt at foretage en beregning i overensstemmelse med de gældende regler. SOF har ved at fratrækkes 15%, ud fra et forsigtighedsprincip, forsøgt at sikre at ingen borgere stilles dårligere end hvis beregningen var foretaget i overensstemmelse med reglerne. Det økonomiske tab som der må forventes at være ved denne metode, rammer således Københavns Kommune. Således kan revisor ikke bekræfte at beregning og evt. tilbagebetaling er foretaget i overensstemmelse med gældende regler og retningslinjer og således skal procesrisikoen og det medfølgende økonomiske tab godkendes politisk. Den del af revisionsbemærkningen som vedrører tilbagebetaling lukkes således i forbindelse med den politiske godkendelse.	Socialforvaltningen
Handleplan august 2025	Status februar 2026
Socialforvaltningen Genopretning: • Socialforvaltningen har i efteråret 2024 etableret et centralt forankret team, der har ansvaret for at træffe afgørelser i sager om egenbetaling på botilbud og dermed sikre, at betalingsbekendtgørelsen efterleves på alle områder. Teamet har overtaget ansvaret for beregning af egenbetaling på § 107-tilbud og vil i løbet af 2025 overtage ansvaret for beregning af egenbetaling på botilbud efter SEL §§ 108, 109 og 110. Denne del af handleplanen forventes afsluttet ultimo 2025. • Socialforvaltningen har, ultimo juni 2025, ni borgersager på SEL §§ 107, 108, 109 og 110, og er ved at indhente oplysninger fra borger samt eksterne botilbud, for at kunne træffe afgørelse om egenbetaling. Der forventes at være truffet afgørelse om egenbetaling i disse sager inden udgangen af tredje kvartal 2025. • Socialforvaltningen vil gennemgå 161 anbringelsessager på børneområdet med henblik på at træffe afgørelse om egenbetaling (for anbragte unge over 18 år i efterværn) og forældrebetaling (for anbragte unge under 18 år). Der	Socialforvaltningen • Egenbetalingsgruppen er oprettet og den fulde opgave for beregning af egenbetaling af §§107-110 er nu samlet i egenbetalingsgruppen. • Der er nu truffet afgørelse i alle borgersager, som var en del af genopretning/handleplan. • Socialforvaltningen har gennemgået de 161 anbringelsessager på børneområdet, hvor der manglede afgørelser pr. marts 2025 for at sikre, at der er truffet afgørelse om forældrebetaling eller egenbetaling for døgnanbringelse. Socialforvaltningen har rettet op på konstaterede fejl og mangler vedrørende opkrævning af egenbetaling/forældrebetaling, samt sikret løbende ledelsesinformation til områdechefer om manglende afgørelser om egenbetalinger/forældrebetalinger. • Socialforvaltningen foretager berigtigelse på statsrefusion i forbindelse med foreløbig restafregning d. 20. januar 2026.

forventes at være truffet afgørelse i alle anbringelsessager på børneområdet inden udgangen af tredje kvartal 2025. • Socialforvaltningen vil gennemgå relevante sager, hvor der er hjemtaget statsrefusion for at sikre, at der er hjemtaget korrekt refusion. Hvis der er hjemtaget for meget statsrefusion grundet fejl eller mangler i afgørelser om egenbetaling/forældrebetaling, vil dette blive berigtiget inden udgangen af 2025. Deadline for handleplan: 31. december 2025	
---	--